

τρεχεν. Ἐνίοτε ὅμως ἡ τυπικὴ ἀναγραφὴ αὐτῆς συνέπιπτε μὲ τὴν οὐσιαστικὴν καὶ ἀπετέλει ἐφαρμογὴν τοῦ κατὰ τὸν ἐκτεθέντα τρόπον ἐπιβιώσαντος ἑλληνικοῦ ἐκείνου δικαίου. Ἀπτὸν παράδειγμα ἡ ὁμολογία τοῦ Φρασὲ Διαμῆ Δεπάστα ἐν 20 ἐν συνδυασμῷ πρὸς 36-40.

Στίχ. 7: μὲ τὸ διάφορον τὰ δέκα ἑνδεκα, ἥτοι ὅτι τὰ δέκα γρόσια θὰ φέρουν τόκον ἐν ἐπὶ πλέον κατὰ μῆνα. Ἄρα ὁ συμφωνούμενος τόκος εἶναι 10%.

Τὸ ἔγγραφον εἶναι ἰδιωτικόν, συνταχθὲν ὑπὸ τοῦ καὶ ὡς μάρτυρος ὑπογράφοντος Νικολάου Πανόργιου καὶ ὑπογραφόμενον ὑπὸ τοῦ ὀφειλέτου.

1 1812: ἰουνίου: 17: σίφνος

2 ὁμολογοῦσι οἱ κάτωθεν ὑπογεγρα-

3 μένοι ὅτι ἔλαβα δια

4 διὰ χρεῖαν τους. ἀπὸ τὸν κωνσταν-

5 τάκη πάο: γρ(όσια): 73: ἥτοι ἑβδομηκον-

6 τα τρία. σιγοῦρα τῆς γῆς. με τὸ διά-

7 φορον τὰ δέκα ἑνδεκα. διό ἔ-

8 δόθη τὸ παρὸν ὑπογεγραμμένον

9 ἰδιοχείρως τους διὰ ἀσφάλειαν

10 ἔλαβον ἐν τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ: γρ(όσια): τριάν-

11 τα

2^α X. 12 ἀντώνης σε(ρ)φότης ἐλάβαμεν τὰ ἄνω-

13 θεν καὶ ὑποσχόμεθα

1^η X. 14 Νικόλαος πανόργιος ἔγρα-
15 ψα καὶ μαρτυρῶ:—

3^η X. 16 ὁμολογία ἀντώνη
17 βρεμμέ(νου;) τοῦ σερφί-
18 τη διὰ γροσ(ια) 103:—

15

Ὅμολογία τῆς νήσου Μήλου

1812, Ἰουλίου 22
Μῆλος

Οἱ ἐπιστάται τῆς νήσου Μήλου δανεῖζονται παρὰ τῆς Μαρίας θυγατρὸς Ἰωάννου Μπάου διὰ λογαριασμὸν τῆς κοινότητος χίλια γρόσια, ἐπὶ τόκῳ 12% ἑτησίως, ἐπιστρε-

πτέα εἰς πρώτην ζήτησιν, ἐκδίδοντες ὑπὲρ τῆς δανειστορίας τὴν παροῦσαν χρεωστικὴν ἀπόδειξιν (ὁμολογίαν).

Ἀντιθέτως πρὸς τὰ κρατοῦντα εἰς τὴν νῆσον Ἀμοργόν (13), ἐν ᾗ, ὡς φαίνεται, ἡ ἔννοια τῆς κοινότητος ἢ τοῦ κοινοῦ ὡς νομικοῦ προσώπου δὲν εἶχε πλήρως διαμορφωθῇ καὶ διὰ τοῦτο οἱ ἐκπροσωποῦντες τὴν κοινότητα δὲν ἠδύναντο νὰ ὑποβάλωσι ταύτην εἰς ὑποχρεώσεις, ἀπαιτηθείσης τῆς ὑπογραφῆς ἀπάντων τῶν προκρίτων καὶ νοικοκύρηδων πρὸς σύναψιν δανείου, ἐν Μήλῳ φαίνεται ὅτι συνέβαινε τὸ ἀντίθετον. Διότι ἐνταῦθα τὴν ὁμολογίαν ὑπογράφουν οἱ δύο ἐπιστάται τῆς κοινότητος (στίχ. 2, 12 καὶ 13) ὡς ἐκπρόσωποι αὐτῆς. Δὲν ἀποκλείεται βεβαίως ὅτι εἶχον οὗτοι λάβει εἴτε γενικὴν κατὰ τὰς ἀρχαιρεσίας, εἴτε εἰδικὴν πρὸς τοῦτο ἐξουσιοδότησιν· μὴ ὑπαρχούσης ὅμως ρητῆς μαρτυρίας, πρέπει νὰ συμπερανθῇ ὅτι οὗτοι εἶχον τὸ δικαίωμα τοῦτο, ἀποδεικνυμένου οὕτως ὅτι, ἐν πάσῃ περιπτώσει, εἰς τὴν τουρκοκρατουμένην Ἑλλάδα δὲν εἶχε γενικῶς πλήρως ἢ δὲν εἶχε παντοῦ διαμορφωθῇ ἡ ἔννοια τῆς κοινότητος ὡς νομικοῦ προσώπου.

Φαίνεται ὅτι τὸ ἔγγραφον συνετάχθη εἰς διπλοῦν, ἐξ ὧν τὸ ἓν, τὸ φέρον τὴν σφραγίδα, παρέμεινεν εἰς τὴν κοινότητα, ἐνῶ τὸ παρὸν ἐδόθη εἰς τὸν δανειστὴν καὶ δὲν φέρει τὴν σφραγίδα, ἀλλὰ μόνον πιστοποιεῖ τὴν ὑπαρξίν της εἰς τὸ ἕτερον, ὅπως ἀποδεικνύεται ἐκ τοῦ Τ.Σ. (τύπος σφραγίδος) τοῦ στίχου 1.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

Τ.Σ.

ΑΘΗΝΩΝ

1 ἴ δια τῆς παρούσης ἐνυπογράφου καὶ ἐπισφραγίστου κοινῆς ὁμολογίας καὶ καθολικῆς

2 ἀποδείξεως δηλοποιούμεν ἡμεῖς οἱ ἐπιστάται τῆς κοινότητος ὅτι ἐλάβομεν δα-
3 νεικῶς διὰ χρεῖαν καὶ ἀνάγκη τοῦ κοινοῦ μας τῆς νήσου μήλου παρὰ τῆς εὐγενε-
4 στάτης ἀρχοντίσης κυρίας μαρίας θυγατρὸς Ἰωάννου μπάου ἀπὸ σίφνου
5 γρόσια τὸν ἀριθμὸν χίλια ν(ούμερο) 1000: μὲ τὸ συμπεφωνημένον διάφορον
6 πρὸς δώδεκα τοῖς ἑκατὸν τὸν καθέκαστον χρόνον, ὅθεν ὑπόσχεται
7 τὸ κοινὸν μας, νὰ τῆς κάμῃ τὴν εὐχαρίστησιν, τόσον μὲν εἰς διάφορον,
8 ὅσον καὶ εἰς τὸ κεφάλαιον, εἰς κάθεν της ἀναζήτησιν, καὶ διὰ βέ-
9 βαιον ἀληθείας ἔγινεν ἡ παροῦσα ὑπογεγραμμένη καὶ ἐσφραγισμένη μὲ
10 τὴν σφραγίδα τῆς κοινότητος, καὶ δίδεται εἰς χεῖρας της τῆς εὐγενεστάτης
11 εἰς ἀσφάλειαν 1812: Ἰουλίου 22. μῆλος

2^α X. 12 οἰκονόμος μήλου μεθόδιος ἱερομόναχος ἀρμένης καὶ ἐπιστάτης τῆς κοινότητος
βεβαιῶ

3^η X. 13 ἀντώνιος μοδιθ .. καὶ ἐπιστάτης τῆς κοινότητος βεβαιῶ